YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)

14 päivänä marraskuuta 2002 *

Asiassa C-140/00,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään T. van Rijn ja K. Fitch, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta, asiamiehenään R. Magrill, avustajanaan barrister M. Hoskins, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

jossa kantaja vaatii yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan kunkin ajanjaksoon 1991—1996 sisältyvän vuoden osalta, että Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta, Yhdistynyt kuningaskunta ei ole noudattanut kalavarojen säilyttämistä ja hoitoa koskevasta yhteisön järjestelmästä 25 päivänä tammikuuta 1983 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 170/83 (EYVL L 24, s. 1) 5 artiklan 2 kohdan tai 1.1.1993 lähtien yhteisön kalastus- ja vesiviljelyjärjestelmän perustamisesta 20 päivänä joulukuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3760/92 (EYVL L 389, s. 1) 9 artiklan 2 kohdan, tietyistä kalastustoiminnan valvontatoimenpiteistä 23 päivänä heinäkuuta 1987 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2241/87 (EYVL L 207, s. 1) 1 artiklan 1 kohdan tai 1.1.1994 lähtien yhteiseen kalastuspolitiikkaan sovellettavasta valvontajärjestelmästä 12 päivänä lokakuuta 1993 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2847/93 (EYVL L 261, s. 1) 2 artiklan, asetuksen N:o 2241/87 11 artiklan 2 kohdan tai asetuksen N:o 2847/93 21 artiklan eikä asetuksen N:o 2241/87 1 artiklan 2 kohdan tai asetuksen N:o 2847/93 31 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se on

— jättänyt antamatta tarkoituksenmukaisia yksityiskohtaisia sääntöjä sille myönnettyjen kiintiöiden käyttämisestä

— jättänyt suorittamatta sovellettavassa yhteisön lainsäädännössä edellytettyjä tarkastuksia ja muita valvontatoimenpiteitä

— jättänyt määräämättä kalastuksen keskeyttämisestä väliaikaisesti kiintiöiden tultua täyteen ja

— jättänyt ryhtymättä hallinnollisiin tai rikosoikeudellisiin toimenpiteisiin asetuksia rikkoneiden alusten päälliköitä tai muita tällaisista rikkomisista vastuussa olevia henkilöitä vastaan,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja M. Wathelet sekä tuomarit C. W. A. Timmermans, A. La Pergola (esittelevä tuomari), P. Jann ja s. von Bahr,

julkisasiamies: C. Stix-Hackl,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon esittelevän tuomarin kertomuksen,

kuultuaan julkisasiamiehen 21.3.2002 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio on nostanut EY 226 artiklan nojalla kanteen, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 12.4.2000 ja jossa se vaatii yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan kunkin ajanjaksoon 1991—1996 sisältyvän vuoden osalta, että Yhdistynyt kuningaskunta ei ole noudattanut kalavarojen säilyttämistä ja hoitoa koskevasta yhteisön järjestelmästä 25 päivänä tammikuuta 1983 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 170/83 (EYVL L 24, s. 1) 5 artiklan 2 kohdan tai 1.1.1993 lähtien yhteisön kalastus- ja vesiviljelyjärjestelmän perustamisesta 20 päivänä joulukuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3760/92 (EYVL L 389, s. 1) 9 artiklan 2 kohdan, tietyistä kalastustoiminnan valvontatoimenpiteistä 23 päivänä heinäkuuta 1987 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2241/87 (EYVL L 207, s. 1) 1 artiklan 1 kohdan tai 1.1.1994 lähtien yhteiseen kalastuspolitiikkaan sovellettavasta valvontajärjestelmästä 12 päivänä lokakuuta 1993 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2847/93 (EYVL L 261, s. 1) 2 artiklan, asetuksen N:o 2241/87 11 artiklan 2 kohdan tai asetuksen N:o 2847/93 21 artiklan eikä asetuksen N:o 2241/87 1 artiklan 2 kohdan tai asetuksen N:o 2847/93 31 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se on

— jättänyt antamatta tarkoituksenmukaisia yksityiskohtaisia sääntöjä sille myönnettyjen kiintiöiden käyttämisestä

— jättänyt suorittamatta sovellettavassa yhteisön lainsäädännössä edellytettyjä tarkastuksia ja muita valvontatoimenpiteitä

— jättänyt määräämättä kalastuksen keskeyttämisestä väliaikaisesti kiintiöiden tultua täyteen ja

— jättänyt ryhtymättä hallinnollisiin tai rikosoikeudellisiin toimenpiteisiin asetuksia rikkoneiden alusten päälliköitä tai muita tällaisista rikkomisista vastuussa olevia henkilöitä vastaan.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

2 Asetuksen N:o 170/83 1 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan kyseisen asetuksen tarkoituksena on "kalavarojen suojaaminen, meren biologisten varojen säilyttäminen ja niiden tasapainoinen hyödyntäminen kestävällä perustalla sekä taloudellisesti ja sosiaalisesti tarkoituksenmukaisella tavalla".

3 Asetuksen N:o 170/83 2 artiklan 2 kohdan d alakohdan ja 3 artiklan mukaan kyseisen järjestelmän yhteydessä toteutettuihin toimenpiteisiin voivat kuulua pyyntiponnistuksen rajoitukset ja erityisesti "suurimman sallitun saaliin" (jäljempänä TAC) rajoittaminen. Silloin, kun TACit katsotaan tarpeellisiksi, ne vahvistetaan vuosittain neuvoston asetuksella komission ehdotuksesta. Näissä asetuksissa vahvistetaan seuraavan kalenterivuoden osalta TAC koko yhteisölle ja kullekin jäsenvaltiolle myönnetty kiintiö. TACit ja kiintiöt määritellään kalakannoittain eli lajeittain tietylle alueelle.

4 Asetuksen N:o 170/83 5 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Jäsenvaltiot antavat asiaan sovellettavien yhteisön säännösten mukaisesti niille myönnettyjen kiintiöiden käyttöä koskevat yksityiskohtaiset säännöt. — — "

5 Asetukseen N:o 3760/92, jolla on 1.1.1993 lähtien kumottu asetus N:o 170/83, sisältyy vastaavat säännökset.

6 Asetuksen N:o 3760/92 9 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Jäsenvaltioiden on vuosittain ilmoitettava komissiolle hyväksymänsä perusteet niille myönnettyjen kalastusoikeuksien jakamista ja käyttöä koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä varten yhteisön oikeuden ja yhteisen kalastuspolitiikan mukaisesti."

7 Asetuksen N:o 2241/87 1 ja 11 artiklassa asetetaan jäsenvaltioille erityisiä velvollisuuksia kalastustoiminnan tarkastuksen ja kiintiöiden hallinnoinnin osalta.

8 Asetuksen N:o 2241/87 1 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

"1. Kaiken säilyttämis- ja valvontatoimenpiteitä koskevan voimassa olevan lainsäädännön noudattamisen varmistamiseksi jokaisen jäsenvaltion on valvot-

tava alueellaan ja sen suvereenisuuden tai tuomiovallan piiriin kuuluvilla merialueilla kalastuksen ja siihen liittyvän toiminnan harjoittamista. Sen on tarkastettava kalastusalukset sekä kaikki toiminta, jonka tarkastaminen mahdollistaisi tämän asetuksen täytäntöönpanon tarkastamisen, erityisesti kalan aluksesta purkamiseen, myyntiin ja varastointiin liittyvän toiminnan sekä aluksesta purkamisen ja myynnin rekisteröinnin osalta.

2. Jos 1 kohdan nojalla suoritetun valvonnan tai tarkastuksen perusteella jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset toteavat, että voimassa olevaa säilytys- ja valvontatoimenpiteitä koskevaa lainsäädäntöä ei ole noudatettu, heidän on nostettava rikos- tai hallinto-oikeudellinen syyte kyseisen aluksen päällikköä tai muuta vastuullista henkilöä vastaan."

9 Mainitun asetuksen N:o 2241/87 11 artiklan 1—3 kohdassa säädetään seuraavaa:

"1. Jäsenvaltion lipun alla purjehtivien tai jäsenvaltiossa rekisteröityjen kalastusalusten pyytämät kiintiön piiriin kuuluvan kalakannan tai kalakantaryhmän kaikki saaliit on sisällytettävä tämän valtion kyseiseen kalakantaan tai kalakantaryhmiin soveltamaan kiintiöön aluksen purkamispaikasta riippumatta.

2. Jokaisen jäsenvaltion on vahvistettava päivämäärä, johon mennessä sen oman lipun alla purjehtivien tai sen alueella rekisteröityjen kalastusalusten pyytämien kiintiön piiriin kuuluvan kalakannan tai kalakantaryhmän saaliiden katsotaan täyttäneen niihin tämän kalakannan tai kalakantaryhmän osalta sovellettavan kiintiön. Jäsenvaltion on väliaikaisesti kiellettävä kyseisestä päivästä lähtien mainittujen alusten harjoittama tämän kalakannan tai kalakantaryhmän kalojen pyynti kuten myös niiden säilyttäminen aluksessa, jälleenlaivaus ja aluksesta purkaminen, mikäli pyynti on suoritettu kyseisen päivän jälkeen, ja sen on vahvistettava päivämäärä, johon asti jälleenlaivaus ja aluksesta purkaminen tai viimeisten saaliita koskevien ilmoitusten jättäminen on mahdollista. Tästä toimenpiteestä on ilmoitettava välittömästi komissiolle, joka antaa siitä tiedon muille jäsenvaltioille.

3. Edellä olevan 2 kohdan nojalla tehdyn tai omasta aloitteestaan tekemänsä ilmoituksen seurauksena komissio vahvistaa käytettävissä olevien tietojen perusteella päivämäärän, jolloin jäsenvaltion lipun alla purjehtivien tai jäsenvaltiossa rekisteröityjen kalastusalusten pyytämien TAC:n, kiintiön tai muun määrällisen rajoitusmuodon piiriin kuuluvan kalakannan tai kalakantaryhmän saaliiden katsotaan täyttäneen myönnetyn kiintiön, osuuden tai tämän jäsenvaltion tai tarvittaessa yhteisön käytettävissä olevan osan.

Edellä 1 kohdassa tarkoitettua tilannetta arvioidessaan komissio ilmoittaa kyseisille jäsenvaltioille TAC:n täyttymisen vuoksi odotettavissa olevasta yhtäjaksoisen kalastuksen lopettamisesta.

Jäsenvaltion lipun alla purjehtivien tai jäsenvaltiossa rekisteröityjen kalastusalusten on lopetettava kiintiön piiriin kuuluvan kalakannan tai kalakantaryhmän lajin kalastaminen sinä päivänä, jolloin tälle valtiolle myönnetyn kiintiön katsotaan täyttyneen kyseiseen kalakantaan tai kalakantaryhmään kuuluvan lajin osalta; näiden alusten on lopetettava kyseisen päivän jälkeen pyydettyjen saaliiden säilyttäminen aluksessa, niiden jälleenlaivaaminen tai aluksesta purkaminen sekä jälleenlaivaamisen tai aluksesta purkamisen teettäminen."

10 Asetus N:o 2241/87 korvattiin 1.1.1994 lähtien asetuksella N:o 2847/93.

11 Asetuksen N:o 2847/93 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Kaikkien voimassa olevien säilyttämis- ja valvontatoimenpiteisiin liittyvien säännösten noudattamisen varmistamiseksi kunkin jäsenvaltion on valvottava

kalastuksen ja siihen liittyvän toiminnan harjoittamista alueellaan suvereniteettiinsa tai lainkäyttövaltaansa kuuluvilla merialueilla. Kunkin jäsenvaltion on tarkastettava kalastusaluksia ja valvottava kaikkia toimia, erityisesti kalojen purkamis-, myynti-, kuljetus- ja varastointitoimia sekä purkamisten ja myynnin kirjaamista tämän asetuksen soveltamisen varmistamiseksi.

2. Kolmannen maan lipun alla purjehtiviin ja jäsenvaltion suvereniteettiin tai lainkäyttövaltaan kuuluvilla merialueilla toimiviin kalastusaluksiin, jotka voivat harjoittaa kalastustoimintaa, sovelletaan liikkumista ja aluksella pidettäviä saaliita koskevaa tietojen toimittamisjärjestelmää.

Jäsenvaltioiden on annettava komissiolle tiedoksi toimenpiteet, jotka ne ovat toteuttaneet varmistaakseen näiden menettelyjen noudattamisen.

3. Kunkin jäsenvaltion on valvottava alustensa toimia yhteisön kalastusvyöhykkeen ulkopuolella, jos tällainen valvonta on välttämätöntä sen varmistamiseksi, että kyseisillä vesialueilla sovellettavaa yhteisön sääntelyä noudatetaan.

4. Jäsenvaltioiden on yhteensovitettava valvontatoimensa mahdollisimman tehokkaan ja taloudellisen tarkastamisen varmistamiseksi. Ne voivat tätä tarkoitusta varten laatia yhteisiä tarkastusohjelmia, joiden avulla ne voivat valvoa yhteisön kalastusaluksia 1 ja 3 kohdassa tarkoitetuilla vesialueilla. Niiden on toteutettava toimenpiteet, joiden avulla niiden toimivaltaiset viranomaiset ja komissio voivat antaa toisilleen säännöllisesti ja vastavuoroisesti tietoja saaduista kokemuksista."

12 Asetuksen N:o 2847/93 21 artiklan 1—3 kohta ovat samanlaiset kuin asetuksen N:o 2241/87 11 artiklan vastaavat kohdat. Asetuksen N:o 2847/93 31 artiklassa, jolla on korvattu asetuksen N:o 2241/87 1 artiklan 2 kohta, säädetään seuraavaa:

"1. Jos tämän asetuksen nojalla toteutetun valvonnan tai tarkastuksen päätyttyä todetaan, että yhteisen kalastuspolitiikan sääntöjä ei ole noudatettu, jäsenvaltioiden on huolehdittava, että toteutetaan asianmukaiset toimenpiteet, joihin kuuluu hallinnollisen menettelyn tai rikosoikeudellisen menettelyn aloittaminen vastuussa olevia luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä vastaan jäsenvaltioiden kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

2. Edellä 1 kohdan nojalla aloitettujen menettelyjen on oltava luonteeltaan sellaisia, että ne asiaankuuluvan kansallisen lainsäädännön mukaisesti varmistavat sen, että rikkomuksesta vastuussa oleva henkilö menettää rikkomuksen tuottaman taloudellisen hyödyn, tai aikaansaavat vaikutuksia, jotka ovat suhteessa rikkomuksen vakavuuteen, ja ehkäisevät tehokkaasti muita samanlaatuisia rikkomuksia.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitetuista menettelyistä johtuvia rangaistusseuraamuksia voivat olla rikkomuksen vakavuuden mukaan:

— sakot,

— kiellettyjen pyydysten ja saaliiden talteen ottaminen,

— aluksen takavarikointi,

— aluksen väliaikainen käytöstä poisto,

— lisenssin määräaikainen keskeyttäminen,

— lisenssin peruuttaminen.

4. Tämän artiklan säännökset eivät estä jäsenvaltiota, jossa saalis puretaan aluksesta tai jälleenlaivataan, siirtämästä rikkomuksen syytteeseenpanoa rekisterivaltiona olevan jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille yhteisymmärryksessä kyseisen jäsenvaltion kanssa ja sillä edellytyksellä, että siirtämisen avulla 2 kohdassa tarkoitetun lopputuloksen saavuttaminen on todennäköisempää. Jäsenvaltion, jossa saalis puretaan aluksesta tai jälleenlaivataan, on ilmoitettava komissiolle kaikista tällaisista siirroista."

Oikeudenkäyntiä edeltävä menettely

13 Komissio on osoittanut Yhdistyneelle kuningaskunnalle jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan menettelyn mukaisesti viralliset huomautukset 19.3.1998 tiettyjen kalakantojen liikakalastuksesta vuosina 1991—1994 ja 19.2.1999 tiettyjen kalakantojen liikakalastuksesta vuosina 1995—1996.

14 Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus vastasi ensimmäiseen viralliseen huomautukseen 20.5.1998 ja toiseen 4.5.1999.

15 Koska komissio katsoi, että Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset eivät olleet toteuttaneet asianmukaisia toimenpiteitä komission arvostelun kohteena olleiden liikakalastusta koskevien ongelmien ratkaisemiseksi, se lähetti 26.8.1999 kaksi perusteltua lausuntoa, joista toinen koski vuosina 1991—1994 ja toinen vuosina 1995—1996 tapahtunutta liikakalastusta, ja kehotti kyseistä jäsenvaltiota toteuttamaan tarpeelliset toimenpiteet kyseisten lausuntojen noudattamiseksi kahden kuukauden kuluessa niiden tiedoksiannosta.

16 Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset vastasivat näihin perusteltuihin lausuntoihin 2.12.1999 päivätyillä kirjeillä, joissa ne kiistivät kaikki komission väitteet useista liikakalastustapauksista vuosina 1991—1996 suhteessa kyseiselle jäsenvaltiolle eri kalakantoja varten myönnettyihin kiintiöihin.

17 Näissä vastauskirjeissään Yhdistynyt kuningaskunta ilmoittaa komissiolle, että kunkin kalakannan kokonaissaalislukuihin, joiden perusteella komissio on päätellyt, että kiintiöt on ylitetty, sisältyy tietty määrä virheitä. Erityisesti makrillisaaliit alueella IV vuosina 1991, 1993 ja 1994 sekä turskasaaliit alueilla I ja IIb vuonna 1996 ovat Yhdistyneen kuningaskunnan mukaan olleet pienemmät kuin komissio väittää. Tästä kyseisen jäsenvaltion mukaan seuraa, ettei näinä neljänä vuonna ole tapahtunut kyseisten kalakantojen liikakalastusta.

18 Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus väittää makrillia vuosina 1991, 1993 ja 1994 koskevien lukujen osalta, että erot verrattuna komission tietoihin aiheutuivat alueella IV a, sellaisena kuin kansainvälinen merentutkimusneuvosto (Conseil international pour l'exploration de la mer, CIEM) on sen määritellyt, pyydetyn makrillin (Pohjanmeren makrilli) kirjaamisvirheestä kyseisen jäsenvaltion viranomaisten alun perin komissiolle ilmoittamissa tiedoissa. Turskaa vuonna 1996 koskevien lukujen osalta ero verrattuna komission tietoihin selittyy sillä, että Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset olivat virheellisesti kirjanneet Norjan pohjoispuolella suoritetun pyynnin alkuperäksi Huippuvuorten saaristomeren.

19 Komissio korostaa näiden pyyntilukujen erojen osalta, ettei se voi hyväksyä kyseisten lukujen muutospyyntöjen esittämistä ilman näyttöä jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan menettelyn aloittamisen jälkeen. Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus väittää sitä vastoin, että se on ilmoittanut komissiolle — sekä ennen oikeudenkäyntiä edeltävää menettelyä että sen aikana — ettei se hyväksy eräitä niistä luvuista, joihin komissio on vedonnut.

20 Komissio vastaa tältä osin, että arvioinnit, joille sen johtopäätökset perustuvat, voidaan esittää ainoastaan niiden toimenpiteiden valossa, joihin ryhtymisen Yhdistyneen kuningaskunnan käyttöön ottama järjestelmä mahdollisti kyseisinä vuosina, joiden aikana kiintiöiden käyttöön liittyvät luvut osoittivat, että sen olisi pitänyt toimia liikakalastuksen välttämiseksi, ja ettei näiden tietojen tarkistamista voida hyväksyä sen määrittelemiseksi, onko kyseinen hallitus toteuttanut tarkoituksenmukaiset toimenpiteet sillä kyseisenä aikana käytössä olleiden lukujen perusteella.

Kanne

21 Kannekirjelmässään komissio esittää taulukkomuodossa kalakannat, joiden osalta on 31 tapauksessa kalastettu liikaa tai alueilla, joita varten Yhdistyneellä kuningaskunnalla ei ollut lainkaan kiintiötä (yksi ainoa tapaus vuonna 1995). Taulukoissa mainitaan kaikkien tarkasteltujen vuosien osalta alueet ja kalakannat, joita liikakalastus on koskenut, Yhdistyneelle kuningaskunnalle myönnetyt kiintiöt sekä tapahtuneen liikakalastuksen määrä.

22 Tältä osin komissio on kunkin ajanjaksoon 1991—1996 sisältyvän vuoden osalta esittänyt seuraavat neljä väitettä Yhdistynyttä kuningaskuntaa vastaan:

— kiintiöiden käyttöä koskevien tarkoituksenmukaisten yksityiskohtaisten sääntöjen puuttuminen asetuksen N:o 170/83 5 artiklan 2 kohdan ja 1.1.1993 lähtien asetuksen N:o 3760/92 9 artiklan 2 kohdan vastaisesti

— tarkastus- ja valvontatoimenpiteiden puuttuminen asetuksen N:o 2241/87 1 artiklan 1 kohdan ja 1.1.1994 lähtien asetuksen N:o 2847/93 2 artiklan vastaisesti

— kalastuksen kieltäminen myöhässä asetuksen N:o 2241/87 11 artiklan 2 kohdan ja 1.1.1994 lähtien asetuksen N:o 2847/93 21 artiklan vastaisesti ja

— rikosoikeudellisten tai hallinnollisten seuraamusten puuttuminen asetuksen N:o 2241/87 1 artiklan 2 kohdan ja 1.1.1994 lähtien asetuksen N:o 2847/93 31 artiklan vastaisesti tätä seuraavan ajanjakson osalta.

23 Ensimmäistä ja toista väitettä on tarkasteltava yhdessä.

Kiintiöiden käyttöä koskevien tarkoituksenmukaisten yksityiskohtaisten sääntöjen ja tarkastus- ja valvontatoimenpiteiden puuttuminen

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

24 Komission mukaan Yhdistyneessä kuningaskunnassa voimassa olevan lainsäädännön avulla ei ole voitu varmistaa kiintiöiden noudattamista, kalastajien ajoissa suorittamaa purkamistensa rekisteröintiä, purettuihin määriin liittyvien ilmoitusten tai aluspäiväkirjoihin sisältyvien tietojen viiveetöntä käsittelyä eikä kalastuksen kieltämistä riittävän ajoissa jo pyydettyjen, mutta purkamatta olevien määrien ja kieltopäätöksen tekemispäivän ja voimaantulopäivän välillä kuluvan ajan huomioon ottamiseksi.

25 Yhdistynyt kuningaskunta ei ole komission mukaan varmistanut säilyttämis- ja valvontatoimenpiteisiin liittyvän yhteisön lainsäädännön noudattamista. Jotta kyseisen lainsäädännön nojalla toteutetut toimenpiteet olisivat olleet tehokkaita, niillä olisi pitänyt varmistaa, että kalastajat ilmoittavat kaikki saaliinsa toimivaltaisille viranomaisille, ja niiden olisi pitänyt mahdollistaa kyseisten tietojen nopea analysointi, jotta tietyn kalakannan kalastustoiminnan väliaikainen kielto olisi voitu määrätä ajoissa tätä kalakantaa koskevan kiintiön ylittämisen välttämiseksi. Yhdistyneen kuningaskunnan vuosina 1991—1996 käyttämä järjestelmä ei ole mahdollistanut kalastuskiintiöitä koskevien täsmällisten tietojen tuottamista ajoissa.

26 Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus korostaa ensinnäkin, ettei komissio ole esittänyt riittäviä seikkoja, jotka täyttäisivät sille kuuluvan velvollisuuden esittää näyttö liikakalastuksesta niiden kunkin yksittäisen vuoden osalta, joihin kanteessa on viitattu. Tällä väitteellä on vielä suurempi merkitys siitä syystä, että

yhteisöjen tuomioistuimen EY 226 artiklan mukaisessa jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevassa menettelyssä jäsenvaltiota vastaan antama tuomio voi johtaa taloudellisten seuraamusten määräämiseen kyseiselle jäsenvaltiolle EY 228 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

27 Yhdistyneen kuningaskunnan mukaan yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneesta oikeuskäytännöstä käy ilmi, ettei komissiolla ole oikeutta vedota minkäänlaiseen olettamukseen osoittaakseen, että jäsenvaltio on jättänyt noudattamatta yhteisön oikeuden mukaisia velvoitteittaan. Käsiteltävässä asiassa komissio ei ole kuitenkaan edes yrittänyt analysoida järjestelmää, jota tämä jäsenvaltio käytti vuosina 1991—1996.

28 Tältä osin komissio vastaa, että kaikkien sen kanteessa tarkoitettujen yhteisön säännösten tarkoituksena on varmistaa välttämättömien toimenpiteiden toteuttaminen jäsenvaltioille kiintiöiden alalla kuuluvien velvollisuuksien noudattamiseksi ja että juuri jäsenvaltioilla on komissiota paremmin käytössään yksityiskohtaiset tiedot ja tarpeelliset voimavarat tehokkaimpien tarkastusten täsmällisen muodon määrittelemiseksi. Tästä syystä näillä valtioilla on käytössään huomattava harkintavalta kyseisten tarkastusten suunnittelussa. Esittääkseen todisteet siitä, että jäsenvaltio on jättänyt noudattamatta kiintiöiden valvontajärjestelmän perustamista koskevia velvoitteitaan, komissiolla on ainoastaan velvollisuus osoittaa, että kyseisen valtion viranomaisten toteuttamat toimenpiteet eivät ole saavuttaneet tavoitettaan ja että tämä epäonnistuminen ei ole aiheutunut ennalta arvaamattomista syistä.

29 Yhdistynyt kuningaskunta väittää toiseksi, että komissio vetoaa kunkin kyseessä olevan vuoden osalta ainoastaan pieneen määrään liikakalastustapauksia. Havaitut liikakalastustapaukset olivat pikemminkin yksittäisiä tapauksia pohjimmaltaan toimivassa järjestelmässä, koska minkään seikan perusteella ei voitu todeta kokonaisvaltaisia toimintahäiriöitä Yhdistyneen kuningaskunnan valvontajärjestelmässä. Yhdistynyt kuningaskunta on kyseessä olevan yhteisön lainsäädännön nojalla ottanut käyttöön järjestelmän, jonka avulla voitiin pitää huolta kalavesien hoitamisesta niin, että kiintiöiden ylitykset suurelta osin

ehkäistiin. Pelkästään se seikka, että tiettyjä epätarkkuuksia on havaittu yksittäisissä tapauksissa, ei muodosta pätevää oikeudellista perustaa komission hyvin yleisille johtopäätöksille.

30 Tältä osin Yhdistynyt kuningaskunta korostaa myös, että tietyissä komission esittämissä tapauksissa liikakalastus ei ylitä 5 prosenttia sovellettavasta kiintiöstä. TACien ja kiintiöiden vuosittaiseen hallinnoimiseen liittyvien lisäedellytysten käyttöönottamisesta 6 päivänä toukokuuta 1996 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 847/96 (EYVL L 115, s. 3) 3 artiklan 2 kohdan mukaan jäsenvaltioiden voivat pyytää saaliita, jotka ylittävät sallitut puretut määrät korkeintaan 5 prosentilla ja jotka sitten vähennetään seuraavien vuosien kiintiöistä.

31 Tästä seuraa — kun otetaan huomioon tämän jäsenvaltion oikaisemat luvut, jotka liittyvät neljään liikakalastustapaukseen ja neljään tapaukseen, joissa sovellettavat kiintiöt oli ylitetty alle 5 prosentilla — että komission väitteet perustuvat kaikkiin kyseisinä vuosina kiintiön alaisiin kalakantoihin nähden ainoastaan 23 merkittävään liikakalastustapaukseen.

32 Yhdistyneen kuningaskunnan mukaan siinäkin tapauksessa, että jätettäisiin huomiotta tapaukset, joissa se kiistää komission esittämät luvut ja näin ollen kiintiöiden ylitykset, komission väitteet koskevat ainoastaan 7,65 prosenttia kyseisen jäsenvaltion hallinnoimista kiintiöistä. Kyseinen luku on ristiriidassa sen väitteen kanssa, jonka mukaan yksittäiset liikakalastustapaukset ovat osoitus Yhdistyneen kuningaskunnan toteuttamalle valvontajärjestelmälle ominaisista toimintahäiriöistä.

33 Komissio korostaa tältä osin, että kyseessä oleva ajanjakso oli ennen asetuksen N:o 847/96 voimaantuloa. Lisäksi Yhdistynyt kuningaskunta ei ole kiistänyt, että merkittävää liikakalastusta on tapahtunut mainitun ajanjakson aikana, eikä se ole yrittänyt esittää näiden liikakalastustapausten syitä koskevia selityksiä.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

34 Aluksi on huomattava, että EY 226 artiklan nojalla komissio voi aloittaa jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan menettelyn joka kerta, kun se katsoo, että joku jäsenvaltio on jättänyt täyttämättä jonkin sille kuuluvan yhteisön oikeuteen perustuvan velvoitteen, ilman että tällöin olisi tehtävä eroa jäsenyysvelvoitteiden rikkomisen laadun tai vakavuuden perusteella, koska tällainen menettely perustuu siihen, että jäsenvaltion todetaan objektiivisesti tarkastellen jättäneen noudattamatta perustamissopimuksen tai johdetun oikeuden säädöksen tai päätöksen mukaisia velvoitteitaan (ks. asia 301/81, komissio v. Belgia, tuomio 1.3.1983, Kok. 1983, s. 467, Kok. Ep. VII, s. 37, 8 kohta; asia C-209/88, komissio v. Italia, tuomio 27.11.1990, Kok. 1990, s. I-4313, 13 kohta; asia C-71/97, komissio v. Espanja, tuomio 1.10.1998, Kok. 1998, s. I-5991, 14 kohta ja asia C-333/99, komissio v. Ranska, tuomio 1.2.2001, Kok. 2001, s. I-1025, 32 ja 33 kohta).

35 On muistettava, että asetuksen N:o 170/83 5 artiklan 2 kohdan ja 1.1.1993 lähtien asetuksen N:o 3760/92 9 artiklan 2 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on määriteltävä perusteet "niille myönnettyjen kalastusoikeuksien jakamista ja käyttöä koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä varten yhteisön oikeuden ja yhteisen kalastuspolitiikan mukaisesti". Tässä yhteydessä säädetään asetuksen N:o 2241/87 1 artiklan 1 kohdassa ja 1.1.1994 lähtien asetuksen N:o 2847/93 2 artiklassa jäsenvaltioiden velvollisuudesta toteuttaa tarkastustoimenpiteet, joilla voidaan varmistaa kaiken yhteisön kalatalousvarojen säilyttämis- ja hoitojärjestelmän yhteydessä annetun lainsäädännön noudattaminen. Kyseisten toimenpiteiden toteuttaminen on näin ollen välttämätöntä mainitun järjestelmän toiminnan takaamiseksi ja erityisesti jäsenvaltioille myönnettyjen kiintiöiden noudattamiseksi.

36 Käsiteltävässä asiassa komissio esittää kanteensa tueksi yksityiskohtaisia tosiseikkoja, jotka koskevat kalakantoja lajeittain ja kyseessä olevia alueita sekä myönnettyjä kiintiöitä ja todettuja liiallisen tai luvattoman kalastuksen tonnimääriä. Kyseisten tosiseikkojen perusteella voidaan osoittaa seitsemän lii-

kakalastustapausta yhteismäärältään 9 222 tonnia vuonna 1991, neljä liikakalastustapausta yhteismäärältään 1 486 tonnia vuonna 1992, kuusi liikakalastustapausta yhteismäärältään 4 404 tonnia vuonna 1993, ja kolme liikakalastustapausta yhteismäärältään 5 009 tonnia vuonna 1994, kuusi liikakalastustapausta yhteismäärältään 424 tonnia vuonna 1995 ja viisi liikakalastustapausta yhteismäärältään 971 tonnia vuonna 1996.

37 Ensinnäkin on todettava, ettei Yhdistynyt kuningaskunta kyseenalaista 23 merkittävää tapausta näistä 31 liikakalastustapauksesta kyseessä olevien viiden vuoden aikana. Neljää tapausta lukuun ottamatta se ei kiistä komission kanteessa mainittuja lukuja.

38 Toiseksi niiden neljän tapauksen osalta, joissa Yhdistyneen kuningaskunnan mukaan liikakalastusta ei pitäisi huomioida, koska se ei ole ylittänyt 5 prosenttia, riittää sen toteaminen, että kyseisen jäsenvaltion viittausta asetuksen N:o 847/96 3 artiklan 2 kohtaan ei voida käsiteltävässä asiassa ottaa huomioon, koska tämä asetus on tullut voimaan 1.1.1997 ja koska sitä ei voida missään tapauksessa soveltaa kyseessä oleviin kalastusvuosiin.

39 Kolmanneksi niiden neljän liikakalastustapauksen osalta, joissa Yhdistynyt kuningaskunta on kiistänyt komission tiedot, on todettava, että TACeihin ja kalastuskiintiöihin liittyvän yhteisön järjestelmän moitteeton toiminta riippuu olennaisesti jäsenvaltioiden keräämien tietojen luotettavuudesta, joka on välttämätön edellytys myös komission valvontatehtävien päätökseen saattamisen takaamiseksi. Näin ollen komissio on perustellusti korostanut, että arvioinnit, joille sen johtopäätökset perustuvat, voidaan esittää ainoastaan niiden toimenpiteiden valossa, joihin ryhtymisen Yhdistyneen kuningaskunnan käyttöön ottama järjestelmä mahdollisti kyseisinä vuosina silloin kun kiintiöiden käyttöön liittyvät luvut osoittivat, että sen olisi pitänyt toimia liikakalastuksen välttämi-

seksi. Se, että kyseinen valtio on myöhemmin korjannut näitä tietoja, ei siis voi kumota komission esittämää arviointia mainitusta järjestelmästä seuraavien velvoitteiden noudattamisesta.

40 Komission esittämien lukujen suuruudesta ja niiden kuvaamasta tilanteen jatkuvuudesta ilmenee siten, että liikakalastustapaukset olivat ainoastaan voineet olla seuraus yhtäältä kalastuskiintiöiden käyttämistä koskevien asianmukaisten yksityiskohtaisten sääntöjen puuttumisesta ja toisaalta kyseisen jäsenvaltion valvontavelvollisuuksien laiminlyönnistä (ks. vastaavasti em. asia komissio v. Ranska, tuomion 35 kohta).

41 Näin ollen Yhdistyneen kuningaskunnan perusteluita, joissa väitetään komission nojautuneen pelkkään olettamukseen ja rajalliseen määrään liikakalastustapauksia, ei voida hyväksyä. Se seikka, että EY 228 artiklan 2 kohdan mukaan jäsenvaltiolle voidaan määrätä taloudellisia seuraamuksia siinä tapauksessa, että se ei pane täytäntöön yhteisöjen tuomioistuimen tuomiota, jossa todetaan jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättäminen, ei vaikuta sen noudattamatta jättämistä koskevan näytön luonteeseen, joka komission on esitettävä, eikä sillä näin voida käsiteltävässä asiassa kyseenalaistaa sen toteamista, että Yhdistynyt kuningaskunta on jättänyt noudattamatta jäsenyysvelvoitteitaan.

42 Näin ollen on todettava, että Yhdistynyt kuningaskunta ei ole minään vuosista 1991—1996 noudattanut asetuksen N:o 170/83 5 artiklan 2 kohdan ja 1.1.1993 lähtien asetuksen N:o 3760/92 9 artiklan 2 kohdan eikä asetuksen N:o 2241/87 1 artiklan 1 kohdan ja 1.1.1994 lähtien asetuksen N:o 2847/93 2 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut tarkoituksenmukaisia yksityiskohtaisia sääntöjä sille myönnetyn kiintiön käyttämisestä ja koska se ei ole suorittanut sovellettavassa yhteisön lainsäädännössä edellytettyjä tarkastuksia ja muuta valvontaa.

Kalastuksen keskeyttäminen myöhässä

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

43 Komissio väittää, että Yhdistynyt kuningaskunta ei ole missään komission kanteessa mainituista tapauksista noudattanut asetuksen N:o 2241/87 11 artiklan 2 kohdan ja 1.1.1994 lähtien asetuksen N:o 2847/93 21 artiklan mukaista velvoitettaan, koska se ei ollut määrännyt väliaikaista kalastuskieltoa, kun saaliiden oli katsottava täyttäneen sille kalakannan tai kalakantaryhmän osalta myönnetyn kiintiön. Komission mukaan yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä käy ilmi, että jäsenvaltioiden on ryhdyttävä ajoissa kaikkiin tarpeellisiin toimenpiteisiin kiintiöiden ylittymisen ehkäisemiseksi ja ne eivät voi vedota käytännön vaikeuksiin kyseisen velvoitteen noudattamatta jättämisen perustelemiseksi. Käsiteltävässä asiassa kalastuskielto on kuitenkin joissakin tapauksissa tullut voimaan vasta useita viikkoja kiintiöiden täyttymisen jälkeen, mikä osoittaa, että mainittuja toimenpiteitä ei missään tapauksessa ole toteutettu ajoissa.

44 Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus korostaa, etteivät yksittäisten kiintiöiden osalta tapahtuneet eräät liikakalastustapaukset oikeuta komissiota hyvin yleiseen esitykseen nojautuen aloittamaan jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevaa menettelyä kyseisten vuosien osalta. Yhdistynyt kuningaskunta on tosiasiallisesti valvonut, että suurinta osaa kiintiöistä on noudatettu kyseessä olevan ajanjakson aikana ja se on ryhtynyt konkreettisiin toimenpiteisiin varmistaakseen pyynnin lopettamisen ajoissa liikakalastuksen estämiseksi.

45 Kyseinen hallitus väittää lisäksi, että kumulatiivisia saaliita koskeviin kuukausittaisiin selvityksiin — sellaisina kuin ne ovat komission asiakirjoissa — kirjattu tilanne ei välttämättä vastaa lukuja, jotka Yhdistyneellä kuningaskunnalla oli todellisuudessa käytössään tarkasteltavana olevana ajanjaksona. Kyseinen ero tiedoissa johtuu siitä, että mainitun jäsenvaltion toimivaltaiset yksiköt käyttävät tietoja "reaaliajassa" (ilmoitukset Yhdistyneen kuningaskunnan lipun alla purjehtivien alusten kyseisessä valtiossa ja ulkomailla suorittamista

purkamisista 48 tunnissa purkamistoimenpiteiden päättymisestä) ja siitä, että muiden jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden komissiolle ilmoittamat purkamisiin liittyvät tiedot voivat poiketa luvuista, jotka Yhdistyneen kuningaskunnan lipun alla purjehtivat ja saaliinsa muissa valtioissa purkavat alukset ovat ilmoittaneet sen viranomaisille.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

46 On ensinnäkin muistettava, että yhteisöjen tuomioistuin on jo katsonut, että asetuksen N:o 2241/87 11 artiklan 2 kohdassa asetetaan jäsenvaltioille velvollisuus ryhtyä pakottaviin toimenpiteisiin kaiken kalastustoiminnan kieltämiseksi väliaikaisesti jo ennen kiintiöiden täyttymistä. Asetuksen N:o 2847/93 21 artiklassa säädetään sama velvollisuus 1.1.1994 lähtien. Näistä säännöksistä seuraa, että jäsenvaltioilla on velvollisuus ryhtyä ajoissa kaikkiin tarpeellisiin toimenpiteisiin kyseessä olevien kiintiöiden ylittymisen ehkäisemiseksi, jotta ne voivat varmistaa jäsenvaltioille kalavarojen säilyttämistä varten myönnettyjen kiintiöiden noudattamisen (ks. asia C-62/89, komissio v. Ranska, tuomio 20.3.1990, Kok. 1990, s. I-925, 17 kohta; asia C-52/95, komissio v. Ranska, tuomio 7.12.1995, Kok. 1995, s. I-4443, 29 ja 30 kohta ja yhdistetyt asiat C-418/00 ja C-419/00, komissio v. Ranska, tuomio 25.4.2002, Kok. 2002, s. I-3969, 58 kohta).

47 Tältä osin riittää tämän tuomion 34 kohdan valossa sen toteaminen, että Yhdistynyt kuningaskunta ei kiistä, että komission esittämissä liikakalastustapauksissa joko Yhdistynyt kuningaskunta jätti määräämättä mitään kalastuskieltoa tai kiintiöt ylitettiin sinä päivänä, jolloin kieltomääräykset tulivat voimaan.

48 Näin ollen niitä Yhdistyneen kuningaskunnan perusteluja ei voida hyväksyä, joiden mukaan yhtäältä komission vaatimus jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen toteamisesta on esitetty yleisesti ja joiden mukaan toisaalta kyseinen jäsenvaltio on tosiasiassa valvonut, että suurinta osaa kiintiöistä on noudatettu kyseessä olevan ajanjakson aikana.

49 Toiseksi jäsenvaltio ei vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan voi vedota käytännön vaikeuksiin perustellakseen kalastuksen kieltämistä koskevien asianmukaisten toimenpiteiden toteuttamatta jättämistä. Sen velvollisuutena on päinvastoin voittaa nämä vaikeudet toteuttamalla tällaiset toimenpiteet (ks. em. asia komissio v. Ranska, tuomio 1.2.2001, 44 kohta).

50 Tästä seuraa, että käytännön vaikeuksia, kuten kolmansissa maissa tapahtuneita purkamisia ja muissa jäsenvaltioissa tai kolmansissa maissa purettujen saaliiden määrien vaihtelua, joihin Yhdistynyt kuningaskunta on vedonnut selittääkseen erot sillä olleiden ja niiden tietojen välillä, joihin komissio on nojautunut, ei voida ottaa huomioon.

51 Näin ollen on todettava, että Yhdistynyt kuningaskunta ei ole minään vuosista 1991—1996 noudattanut asetuksen N:o 2241/87 11 artiklan 2 kohdan ja 1.1.1994 lähtien asetuksen N:o 2847/93 21 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei kiintiöiden täytyttyä ole kieltänyt väliaikaisesti kalastusta.

Rikosoikeudellisten tai hallinnollisten seuraamusten puuttuminen

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

52 Komissio korostaa kanteessaan, että vaikkei asetuksen N:o 2241/87 1 artiklan 2 kohdassa nimenomaisesti edellytetäkään, että jäsenvaltiot ryhtyvät rikosoikeudellisiin tai hallinnollisiin toimiin yhteisön kalastusalan lainsäädäntöä rikkoneen aluksen päällikköä tai muuta tällaisesta rikkomisesta vastuussa olevaa henkilöä vastaan, niiden on EY 10 artiklan mukaisesti ryhdyttävä tällaisiin toimenpiteisiin siinä tapauksessa, että on tapahtunut mainitun lainsäädännön vakava rikkominen. Komission mukaan kalastusta koskevista yhteisön asetuk-

sista seuraavien velvoitteiden täytäntöönpanon varmistamiseksi on välttämätöntä ryhtyä toimenpiteisiin mainittuja henkilöitä vastaan. Tällainen velvollisuus on asetettu vielä selvemmin asetuksen N:o 2847/93 31 artiklan 2 kohdassa, jonka mukaan seuraamusten on oltava sellaisia, että rikkomisista vastuussa olevat henkilöt menettävät niistä saadun taloudellisen hyödyn, ja suhteessa rikkomisen vakavuuteen siten, että tällaisilla seuraamuksilla on ennaltaehkäisevä vaikutus.

53 Komission mukaan sen esittämistä liikakalastustapauksista käy ilmi, että monissa tapauksissa saaliita on edelleen ilmoitettu jonkin aikaa kyseisen kalastuksen keskeyttämisen jälkeen. Kyseessä ovat painavat seikat, jotka osoittavat, että kieltomääräyksiä on rikottu ja että tällaiset rikkomiset eivät ole johtaneet seuraamuksiin. Tällaista laiminlyöntiä ei voida perustella käytännön vaikeuksilla.

54 Yhdistynyt kuningaskunta korostaa, että se noudatti koko kyseisenä ajanjaksona yleistä periaatetta, jonka mukaan se aloitti menettelyn kaikissa tapauksissa, joissa tuli ilmi seikkoja, jotka voivat antaa rikostuomioistuimille varmuuden rikkomisen tapahtumisesta. Nämä perustelut vahvistaa vastineen liitteenä oleva luettelo, jossa luetellaan toteutetut toimenpiteet ja tiedoksiannetut viralliset varoitukset sellaisten alusten osalta, jotka olivat kalastaneet pyynnin kieltämisen jälkeen tai sellaisilla alueilla, joita varten Yhdistyneellä kuningaskunnalla ei ollut lainkaan kiintiötä.

55 Yhdistynyt kuningaskunta viittaa myös konkreettisiin liikakalastustapauksiin, jotka komissio on esittänyt. Tältä osin se korostaa, että eräissä tapauksissa ei aloitetuissa menettelyissä ollut onnistuttu, koska oli mahdotonta osoittaa varmuudella asiaa käsittelevissä tuomioistuimissa, että liikakalastusta oli tapahtunut. Toisissa tapauksissa oli aloitettu hallinnollinen menettely. Vielä muissa tapauksissa ei olosuhteet huomioon ottaen ollut katsottu sopivaksi aloittaa rikosoikeudellisia tai hallinnollisia menettelyjä. Lisäksi Yhdistynyt kuningaskunta on luopunut aloittamasta menettelyä joissakin tapauksissa siitä syystä, että kansalliset viranomaiset olivat sallineet kalastuksen jatkamisen sellaisen kiintiöiden vaihtamista Saksan liittotasavallan kanssa koskevan hankkeen takia, joka sittemmin ei ollut toteutunut.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

56 On ensinnäkin todettava, että kalavarojen säilyttämis- ja valvontatoimenpiteitä koskevan yhteisön lainsäädännön rikkomistapauksissa jäsenvaltion toimivaltaisilla viranomaisilla on asetuksen N:o 2241/87 1 artiklan 2 kohdan mukaisesti velvollisuus aloittaa rikosoikeudelliset tai hallinnolliset toimet kyseessä olevan aluksen päällikköä tai muuta vastuussa olevaa henkilöä vastaan. Asetuksen N:o 2847/93 31 artiklassa säädetään sama velvollisuus jäsenvaltioille 1.1.1994 siten, että sen 2 kohdassa täsmennetään, että kyseisten menettelyjen "on oltava luonteeltaan sellaisia, että ne — — varmistavat sen, että rikkomuksesta vastuussa oleva henkilö menettää rikkomuksen tuottaman taloudellisen hyödyn, tai aikaansaavat vaikutuksia, jotka ovat suhteessa rikkomuksen vakavuuteen, ja ehkäisevät tehokkaasti muita samanlaatuisia rikkomuksia".

57 Jos jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset nimittäin jättävät järjestelmällisesti asettamatta syytteeseen tällaisista rikkomisista vastuussa olevat henkilöt, sekä kalavarojen säilyminen ja hoito että yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan yhdenmukainen soveltaminen vaarantuvat (em. asia komissio v. Ranska, tuomio 7.12.1995, 35 kohta).

58 Tästä seuraa, että Yhdistyneen kuningaskunnan olisi komission kyseessä olevien vuosien aikana pyynnin kieltämiselle vahvistamista päivämääristä lähtien pitänyt käynnistää rikosoikeudelliset tai hallinnolliset toimet niitä henkilöitä vastaan, jotka ovat vastuussa kalastustoiminnan jatkamisesta kiellosta huolimatta.

59 Käsiteltävässä asiassa riittää sen toteaminen, että on ilmeistä — vaikka otettaisiin huomioon Yhdistyneen kuningaskunnan vastauskirjelmänsä liitteessä esittämät tiedot — että kyseinen jäsenvaltio on ryhtynyt toimenpiteisiin yhteisön lainsäädännön rikkomisesta vastuussa olevia henkilöitä vastaan ainoastaan joissakin tapauksissa, vaikka kyseessä olevien vuosien aikana oli havaittu merkittävä

määrä lainvastaisia kalastustapauksia. Yhdistyneen kuningaskunnan esittämää väitettä, jonka mukaan komission on esitettävä erityistä näyttöä, ei näin ollen voida hyväksyä (ks. asia komissio v. Ranska, tuomio 7.12.1995, 36 kohta).

60 Toiseksi on muistettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan jäsenvaltio ei voi sisäisen oikeusjärjestyksensä oikeussääntöihin, toimintatapoihin tai tilaan vetoamalla perustella sitä, ettei se ole noudattanut yhteisön oikeuteen perustuvia velvoitteita ja määräaikoja (ks. asia C-52/91, komissio v. Alankomaat, tuomio 8.6.1993, Kok. 1993, s. I-3069, 36 kohta ja em. asia komissio v. Ranska, tuomio 25.4.2002, 59 kohta). Näin ollen erityisiä väitteitä, jotka Yhdistynyt kuningaskunta on esittänyt perustellakseen rikosoikeudellisten tai hallinnollisten seuraamusten puuttumisen tietyissä tapauksissa, ei voida hyväksyä.

61 Näin ollen on todettava, että Yhdistynyt kuningaskunta ei ole minään vuosista 1991—1996 noudattanut asetuksen N:o 2241/87 1 artiklan 2 kohdan ja 1.1.1994 lähtien asetuksen N:o 2847/93 31 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole ryhtynyt rikosoikeudellisiin tai hallinnollisiin toimenpiteisiin sovellettavia yhteisön asetuksia rikkoneiden alusten päälliköitä tai muita tällaisista rikkomisista vastuussa olevia henkilöitä vastaan.

Oikeudenkäyntikulut

62 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut oikeudenkäyntikulujen korvaamista ja Yhdistynyt kuningaskunta on hävinnyt asian, viimeksi mainittu on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta ei ole noudattanut minkään ajanjaksoon 1991—1996 sisältyvän vuoden osalta kalavarojen säilyttämistä ja hoitoa koskevasta yhteisön järjestelmästä 25 päivänä tammikuuta 1983 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 170/83 5 artiklan 2 kohdan ja 1.1.1993 lähtien yhteisön kalastus- ja vesiviljelyjärjestelmän perustamisesta 20 päivänä joulukuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3760/92 9 artiklan 2 kohdan, tietyistä kalastustoiminnan valvontatoimenpiteistä 23 päivänä heinäkuuta 1987 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2241/87 1 artiklan 1 kohdan ja 1.1.1994 lähtien yhteiseen kalastuspolitiikkaan sovellettavasta valvontajärjestelmästä 12 päivänä lokakuuta 1993 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2847/93 (EYVL L 261, s. 1) 2 artiklan, asetuksen N:o 2241/87 11 artiklan 2 kohdan ja 1.1.1994 lähtien asetuksen N:o 2847/93 21 artiklan eikä asetuksen N:o 2241/87 1 artiklan 2 kohdan ja 1.1.1994 lähtien asetuksen N:o 2847/93 31 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole

— antanut tarkoituksenmukaisia yksityiskohtaisia sääntöjä sille myönnettyjen kiintiöiden käyttämisestä ja suorittanut sovellettavassa yhteisön lainsäädännössä edellytettyjä tarkastuksia ja muita valvontatoimenpiteitä

— kieltänyt kalastusta väliaikaisesti kiintiöiden tultua täyteen eikä

— ryhtynyt rikosoikeudellisiin tai hallinnollisiin toimenpiteisiin asetuksia rikkoneiden alusten päälliköitä tai muita tällaisista rikkomisista vastuussa olevia henkilöitä vastaan.

2) Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Wathelet Timmermans La Pergola

Jann von Bahr

Julistettiin Luxemburgissa 14 päivänä marraskuuta 2002.

R. Grass

kirjaaja

M. Wathelet

viidennen jaoston puheenjohtaja